

26.03.1992. Ministru Padomes lēmums Nr.104 "Par izdienas pensijām" (Ziņotājs, 24, 18.06.1992.) [stājas spēkā 26.03.1992.]

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU PADOMES

LĒMUMS Nr. 104

Par izdienas pensijām

Latvijas Republikas Ministru Padome nolemj:

1. Apstiprināt pievienotā Nolikuma par izdienas pensijām sadaļas «Vispārīgie noteikumi» un «Izdienas pensijas transporta darbiniekiem».
2. Apstiprināt pievienoto Kārtību, kādā lidotājiem un tiem pielīdzinātajiem darbiniekiem aprēķināms darba stāžs izdienas pensijas piešķiršanai.
3. Uzdot Labklājības ministrijai līdz 1992. gada 1. maijam izdarīt transporta darbiniekiem pensiju pārrēķinus no 1992. gada 1. janvāra saskaņā ar šī lēmuma 1. punktā minētā nolikuma sadaļām un 2. punktā minēto kārtību.

Latvijas Republikas Ministru Padomes priekšsēdētājs I.GODMANIS

Latvijas Republikas labklājības ministrs T.ENINŠ

Latvijas Republikas satiksmes ministrs A.GŪTMANIS

Rīgā 1992. gada 26. martā

APSTIPRINĀTS

ar Latvijas Republikas Ministru Padomes

1992. gada 26. marta lēmumu

Nr. 104

NOLIKUMS

par izdienas pensijām

1. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1.1. Saskaņā ar Latvijas Republikas likumu «Par valsts pensijām» izdienas pensijas tiek piešķirtas personām, kas strādā atsevišķās profesijās, kurās pēc noteikta laika nostrādāšanas darbs saistīts ar profesionālo iemaņu zudumu vai sociālo bīstamību.

1.2. Izdienas pensijas tiek piešķirtas personām, kuras nostrādājušas šajā nolikumā paredzēto laiku darbā, kas dod tiesības uz izdienas pensiju, un sasniegušas atsevišķām darbinieku kategorijām nepieciešamo vecumu.

1.3. Izdienas pensijas tiek piešķirtas tādā apmērā, kāds noteikts Latvijas Republikas likuma «Par valsts pensijām» 13. pantā.

1.4. Izdienas pensijai tiek noteikta piemaksa par apgādībā esošajiem nepilngadīgajiem ģimenes locekļiem saskaņā ar Latvijas Republikas likuma «Par valsts pensijām» 15. panta 1. punktu.

Šāda piemaksa tiek izmaksāta tikai nestrādājošajiem pensionāriem.

1.5. Faktisko mēneša vidējo izpeļņu izdienas pensijas aprēķināšanai nosaka par jebkuriem pieciem darba gadiem pēc kārtas (tos izvēlas persona, kas pieprasa pensiju) no pēdējiem 15 darba gadiem profesijās, kuras dod tiesības saņemt izdienas pensiju, ieskaitot pārtraukumus darbā, vai par jebkuriem 10 darba gadiem pēc kārtas (tos izvēlas persona, kas pieprasa pensiju) profesijās, kuras dod tiesības saņemt izdienas pensiju.

1.6. Izdienas pensiju var lūgt piešķirt jebkurā laikā pēc tiesību iegūšanas uz šo pensiju.

1.7. Izdienas pensija tiek piešķirta un izmaksāta tikai pēc darbinieka atbrīvošanas no darba profesijās, kuras dod tiesības uz šādu pensiju.

Ja persona atgriežas darbā profesijās, kuras dod tiesības uz izdienas pensiju, šīs pensijas izmaksa tiek pārtraukta.

Personai, kas turpina strādāt profesijās, kuras nedod tiesības uz izdienas pensiju, izdienas pensija tiek izmaksāta saskaņā ar Latvijas Republikas likuma «Par valsts pensijām» 16. pantu.

1.8. Izdienas pensijas tiek piešķirtas uz darba devēja izsniegto izziņu pamata.

2. IZDIENAS PENSIJAS TRANSPORTA DARBINIEKIEM

2.1. Izdienas pensijas aviācijas darbiniekiem

Tiesības uz izdienas pensiju ir šādiem aviācijas darbiniekiem (neatkarīgi no uzņēmuma, iestādes un organizācijas resorpakļautības):

2.1.1. lidotājiem un tiem pielīdzinātajiem darbiniekiem, kuri ir:

2.1.1.1. gaisa kuģu un citu lidaparātu ekipāžu locekļi;

lidotāji instruktori;

lidotāji izmēģinātāji;

lidotāju komandējošais sastāvs: ministriju, pārvalžu, apvienību, uzņēmumu, iestāžu un organizāciju lidojumu dienestu vadītāji (komandieri) un viņu vietnieki; inspektori; galvenie, vadošie, vecākie un citi speciālisti, kuri, pildot dienesta pienākumus, veic lidojumus un ir gaisa kuģu vai citu lidaparātu ekipāžu locekļi;

2.1.1.2. izpletņlēcēji, glābēji, ugunsdzēsēji desantnieki, aviācijas ugunsdzēsēju dienestu instruktori, glābšanas un meklēšanas izpletņlēcēju vienību vadītāji, štata un ārštata izpletņlēcēju desanta grupu darbinieki, kuri lec ar izpletni vai veic piezemēšanos (pacelšanos) ar speciālajām nolaišanās (pacelšanās) ierīcēm no helikopteriem, kas atrodas nekustīga stāvoklī gaisā vismaz 10 metru augstumā virs zemes.

Pensijas tiek piešķirtas, ja darba stāžs šajos amatos nav mazāks:

vīriešiem - par 25 gadiem, sievietēm - par 20 gadiem.

Minētajiem darbiniekiem, kuri atbrīvoti no darba veselības stāvokļa dēļ, ir tiesības uz pensiju, ja viņu darba stāžs šajos amatos nav mazāks:

vīriešiem - par 20 gadiem, sievietēm - par 15 gadiem.

Šiem darbiniekiem darba stāžu aprēķina saskaņā ar Kārtību, kādā lidotājiem un tiem pielīdzinātajiem darbiniekiem aprēķināms darba stāžs izdienas pensijas piešķiršanai;

2.1.2. darbiniekiem ar dispečera apliecību (diplomu), kuri vada gaisa kuģu lidojumus, pensijas tiek piešķirtas:

vīriešiem no 50 gadu vecuma, ja kopējais darba stāžs nav mazāks par 20 gadiem un no tiem ne mazāk kā 10 gadi nostrādāti tieši gaisa kuģu lidojumu vadīšanā;

sievietēm no 45 gadu vecuma, ja kopējais darba stāžs nav mazāks par 15 gadiem un no tiem ne mazāk kā 7 gadi un 6 mēneši nostrādāti tieši gaisa kuģu lidojumu vadīšanā.

Darba izdienā darbiniekiem, kuri tieši vada gaisa kuģu lidojumus, tiek ieskaitīts arī darbs šī nolikuma 2.1.1. punktā norādītajos amatos.

Darbiniekiem, kuri atbrīvoti no gaisa kuģu lidojumu tiešās vadības veselības stāvokļa dēļ, ir tiesības uz pensiju:

vīriešiem no 50 gadu vecuma, ja viņi nostrādājuši šajā amatā ne mazāk par 8 gadiem un viņu kopējais darba stāžs nav mazāks par 20 gadiem,

sievietēm no 45 gadu vecuma, ja viņas nostrādājušas šajā amatā ne mazāk par 5 gadiem un 6 mēnešiem un viņu darba stāžs nav mazāks par 15 gadiem;

2.1.3. inženiertehniskajiem darbiniekiem, kuri ir:

aviācijas tehniķi (mehāniķi, motoristi);

meistari;

inženieri;

to cehu, maiņu, iecirkņu, dienestu un grupu priekšnieki, kuri apkalpo gaisa kuģus un citus lidaparātus.

Pensijas tiek piešķirtas:

vīriešiem no 55 gadu vecuma, ja kopējais darba stāžs nav mazāks par 25 gadiem un vismaz 20 gadu no tiem nostrādāti minētajos amatos;

sievietēm no 50 gadu vecuma, ja kopējais darba stāžs nav mazāks par 20 gadiem un vismaz 15 gadu no tiem nostrādāti minētajos amatos.

Šiem darbiniekiem ir tiesības uz izdienas pensiju, ja viņi gaisa kuģu tehnisko apkopi pilnu darbadienu veic lidlaukā (izņemot šo darbu veikšanu speciāli iekārtotās telpās ārpus lidlauka), aviācijas uzņēmumos, apvienībās, izmēģinājumu (kontrolizmēģinājumu) lidojumu vienībās, zinātniskās pētniecības un sporta aviācijas organizācijās, kā arī lidotāju un mācību lidojumu vienībās aviācijas mācību iestādēs.

Inženiertehniskajiem darbiniekiem šajā darba stāžā tiek ieskaitīts arī darbs šī nolikuma 2.1.1. un 2.1.2. punktā minētajos amatos.

Šo personu nodarbinātība amatos, kuri dod tiesības saņemt izdienas pensiju, jāpamato ar attiecīgās iestādes, organizācijas vai uzņēmuma izdotajām izziņām;

2.1.4. stjuartiem pensijas tiek piešķirtas:

vīriešiem no 50 gadu vecuma, ja viņu kopējais darba stāžs nav mazāks par 20 gadiem un vismaz 10 gadu no tiem nostrādāti par stjuartu;

sievietēm no 45 gadu vecuma, ja viņu kopējais darba stāžs nav mazāks par 15 gadiem un vismaz 7 gadi un 6 mēneši no tiem nostrādāti par stjuarti.

Minētajiem darbiniekiem, kuri atbrīvoti no stjuarta darba veselības stāvokļa dēļ, ir tiesības uz pensiju:

vīriešiem no 50 gadu vecuma, ja viņi nostrādājuši šajā amatā ne mazāk par 8 gadiem un viņu kopējais darba stāžs nav mazāks par 20 gadiem,

sievietēm no 45 gadu vecuma, ja viņas nostrādājušas šajā amatā ne mazāk par 5 gadiem un 6 mēnešiem un viņu darba stāžs nav mazāks par 15 gadiem.

2.2. Izdienas pensijas dzelzceļa darbiniekiem

Tiesības uz izdienas pensiju ir šādiem lokomotīvu brigāžu un citu atsevišķu kategoriju darbiniekiem, kuri tieši saistīti ar pārvadājumu organizēšanu un kustības drošības garantēšanu dzelzceļa transportā:

ārpusklases un pirmās klases dzelzceļa staciju dežurantiem, kuru darbs saistīts ar vilcienu pieņemšanu, nosūtīšanu un izlaišanu uz maģistrālajām dzelzceļa līnijām ar sevišķi augstu kustības intensitāti;

ārpusklases un pirmās klases dzelzceļa staciju šķirošanas kalniņu dežurantiem un operatoriem;

vilcienu kustības dispečeriem un vecākajiem vilcienu kustības dispečeriem;

vilcienu sastādītājiem; kravas vilcienu konduktoriem;

dīzeļlokomotīvu mašīnistiem un mašīnistu palīgiem;

elektrolokomotīvu mašīnistiem un mašīnistu palīgiem;

tvaika lokomotīvu mašīnistiem un mašīnistu palīgiem;

dīzeļvilcienu mašīnistiem un mašīnistu palīgiem;

elektrovilcienu mašīnistiem un mašīnistu palīgiem;

lokomotīvu brigāžu mašīnistiem instruktoriem;

automotrisu un mazjaudas lokomotīvu mašīnistiem;

refrižeratorvilcienu (sekciju) priekšniekiem un mehāniķiem;

vagonu kustības ātruma regulētājiem;

maģistrālo dzelzceļa līniju kontakttīklu elektromontieriem un elektromehāniķiem;

maģistrālo dzelzceļa līniju brigadieriem, kuri nodarbināti ceļu un mākslīgo būvju (ceļu, tiltu, tuneļu un citu būvju) uzturēšanā kārtībā un kārtējā remonta darbos iecirkņos ar vilcienu intensīvu kustību;

maģistrālo dzelzceļa līniju un mākslīgo būvju meistariem, kuri nodarbināti ceļu un mākslīgo būvju uzturēšanā kārtībā un kārtējā remonta darbos iecirkņos ar vilcienu intensīvu kustību;

maģistrālo dzelzceļa līniju montieriem, kuri nodarbināti ceļu un mākslīgo būvju uzturēšanā kārtībā un kārtējā remonta darbos iecirkņos ar vilcienu intensīvu kustību;

maģistrālo dzelzceļa līniju vagonu apskatītājiem, kuri nodarbināti ārpusklases, 1. un 2. klases dzelzceļa stacijās vagonu tehniskās (tehniskās un komerciālās) apkalpes punktos;

maģistrālo dzelzceļa līniju vagonu apskatītājiem-remontētājiem, kuri nodarbināti ārpusklases, 1. un 2. klases dzelzceļa stacijās vagonu tehniskās (tehniskās un komerciālās) apkalpes punktos;

maģistrālo dzelzceļa līniju mākslīgo būvju remontētājiem iecirkņos ar vilcienu intensīvu kustību;

maģistrālo dzelzceļa līniju ritošā sastāva remontatslēdzniekiem, kuri nodarbināti ārpusklases, 1. un 2. klases dzelzceļa stacijās vagonu tehniskās (tehniskās un komerciālās) apkalpes punktos.

Pensijas tiek piešķirtas:

vīriešiem no 55 gadu vecuma, ja viņu kopējais darba stāžs nav mazāks par 25 gadiem un vismaz 12 gadi un 6 mēneši no tiem nostrādāti minētajās profesijās;

sievietēm no 50 gadu vecuma, ja viņu kopējais darba stāžs nav mazāks par 20 gadiem un vismaz 10 gadi no tiem nostrādāti minētajās profesijās.

2.3. Izdienas pensijas jūras, upju un zivju rūpniecības flotes darbiniekiem

Tiesības uz izdienas pensiju ir:

2.3.1. jūras, upju un zivju rūpniecības flotes (izņemot kuģus, kuri pastāvīgi strādā ostas akvatorijā, kā arī palīgdienesta, izbraukuma, piepilsētas un pilsētas satiksmes kuģus) jūrniekiem.

Pensijas tiek piešķirtas:

vīriešiem no 55 gadu vecuma, ja viņu kopējais darba stāžs nav mazāks par 25 gadiem un vismaz 12 gadi un 6 mēneši no tiem nostrādāti minētajā profesijā;

sievietēm no 50 gadu vecuma, ja viņu kopējais darba stāžs nav mazāks par 20 gadiem un vismaz 10 gadi no tiem nostrādāti minētajā profesijā;

2.3.2. darbiniekiem uz atsevišķu veidu kuģiem, ka arī jūras, upju un zivju rūpniecības flotes atsevišķu profesiju un amatu pārstāvjiem (neatkarīgi no vecuma), ja tie ir:

bocmaņi, hidroakustiķi, galvenie fiziķi, visu specialitāšu inženieri un tehniķi, meistari, kapteiņdirektori, kapteiņi (staršinas) un to palīgi, stūrmaņi, kuģu kurinātāji, zivju ieguves un apstrādes meistari, mehāniķi un to palīgi, motoristi un mašīnistu un to palīgi, radiostaciju priekšnieki, peldošo attīrīšanas kuģu-staciju priekšnieki un to palīgi, donkermani, visu klašu radiooperatori, radiotehniķi un radiotelegrāfisti, visu klašu stūresvīri un matroži, šķiperi un to palīgi, apakššķiperi, visu klašu kuģu elektriķi, visu klašu elektromehāniķi, elektroradionavigatori

un ja viņi strādā uz šāda veida kuģiem:

ķīmisko vielu, gāzes, naftas pārvadāšanas kuģiem, aglomerātu kuģiem, naftas pārsūkņēšanas un attīrīšanas kuģiem-stacijām, kuģiem, kuri pastāvīgi strādā Arktikā,

zivju rūpniecības flotes ražošanas kuģiem, kurus izmanto zivju un jūras produktu ieguvei un apstrādei, kā arī gatavās produkcijas pieņemšanai reidā, izdienas pensijas tiek piešķirtas:

vīriešiem, ja uz šiem kuģiem šajās profesijās un amatos nostrādāts ne mazāk par 25 gadiem;

sievietēm, ja uz šiem kuģiem šajās profesijās un amatos nostrādāts ne mazāk par 20 gadiem.

2.4. Izdienas pensijas sabiedriskā transporta vadītājiem

Tiesības uz izdienas pensiju ir pasažieru transporta (autobusu, trolejbusu, tramvaju) vadītājiem pilsētās, kurās iedzīvotāju skaits nav mazāks par 40 tūkstošiem.

Izdienas pensijas tiek piešķirtas:

vīriešiem no 55 gadu vecuma, ja viņu kopējais darba stāžs nav mazāks par 25 gadiem un vismaz 20 gadi no tiem ir nostrādāti minētajos darbos;

sievietēm no 50 gadu vecuma, ja viņu kopējais darba stāžs nav mazāks par 20 gadiem un vismaz 15 gadi no tiem ir nostrādāti minētajos darbos.

APSTIPRINĀTA

ar Latvijas Republikas Ministru Padomes

1992. gada 26. marta lēmumu Nr. 104

KĀRTĪBA,

kādā lidotājiem un tiem pielīdzinātajiem darbiniekiem aprēķināms darba stāžs izdienas pensijas piešķiršanai

1. Lidotājiem un tiem pielīdzinātajiem darbiniekiem darba stāžs izdienas pensijas piešķiršanai tiek aprēķināts šādi:

1.1. katras 20 ar lidmašīnu nolidotās stundas (izņemot šīs kārtības 1.2.-1.4. apakšpunktā minētos gadījumus) tiek ieskaitītas par vienu mēnesi;

1.2. katras 12 nolidotas stundas:

ar helikopteru,

veicot speciālus darbus (sanitārie lidojumi, aviācijas ķīmijas darbi, aerofotografēšana, patrulēšana, atmosfēras zondēšana un citi darbi),

lidotāju amatos, sniedzot navigatora pakalpojumus ārzemju ekipāžām citu valstu gaisa kuģos,

lidotāju komandējošā sastāva un lidotāju instruktoru amatos (arī augstākajās un vidējās mācību iestādēs, aviācijas lidotāju kadru kvalifikācijas celšanas iestādēs),

- tiek ieskaitītas par vienu mēnesi;

1.3. viens nostrādātais gads gaisa kuģu ekipāžu sastāvā avārijas glābšanas (meklēšanas) vienībās tiek ieskaitīts par pusotru gadu;

1.4. viens nostrādātais gads lidotāju amatos mācību un aviācijas sporta organizācijās, ja izpildīts mācību lidojumu plāns, tiek ieskaitīts par pusotru gadu, bet, ja izpildīti arī sarežģītie un augstākās pilotāžas elementi, - par diviem gadiem;

1.5. viens nostrādātais gads amatos, kuri minēti Nolikuma par izdienas pensijām 2.1.1.2. apakšpunktā, tiek ieskaitīts par pusotru gadu, ja izpildīta gada norma izpletņlēcšanā no lidmašīnām un helikopteriem, kuriem ir iekšdedzes dzinēji, no dirižabļiem un aerostatiem vai arī nolaišanās (pacelšanās) norma ar speciālajām nolaišanās (pacelšanās) ierīcēm no helikopteriem, kuri atrodas nekustīgā stāvoklī gaisā vismaz 10 metru augstumā virs zemes, bet, ja izpildīta gada norma izpletņlēcšanā no lidmašīnām un helikopteriem, kuriem ir reaktīvie dzinēji, - par diviem gadiem.

Ja šīs kārtības 1.4. un 1.5. apakšpunktā minētie nosacījumi netiek izpildīti, lidotājiem un tiem pielīdzinātajiem darbiniekiem viens šajos amatos nostrādātais gads darba stāžā tiek ieskaitīts par vienu gadu.

2. Darba stāža aprēķināšana mēnešos atbilstoši šīs kārtības 1.1. un 1.2. apakšpunktam izdarāma, lidojuma stundas par visu darba laiku lidotāju amatos dalot attiecīgi ar 20 vai 12 stundām. Darba stāžs gados aprēķināms, dalot aprēķināto pilno mēnešu skaitu ar 12.

Ja darbiniekiem atbilstoši šīs kārtības 1. un 2. punktam aprēķinātais darba stāžs par katru lidotāju komandējošā sastāva amatā nostrādāto gadu vidēji ir mazāks par 1 gadu un 6 mēnešiem, tad darba stāžā tiek ieskaitīts 1 gads un 6 mēneši par katru šajā amatā nostrādāto gadu.

3. Lidotājiem un tiem pielīdzinātajiem darbiniekiem darba stāžs par darba laiku līdz 1992. gada 1. janvārim pēc pensijas pieprasītajā vai pensionāra izvēles aprēķināms atbilstoši noteikumiem, kuri bija spēkā līdz 1992. gada 1. janvārim.

4. Sociālās nodrošināšanas iestādes lidotājiem un tiem pielīdzinātajiem darbiniekiem darba stāžu aprēķina, pamatojoties uz iestāžu, uzņēmumu un organizāciju izdotajām izziņām.
